

УДК: 631.563:635.21

ПРИДАТНІСТЬ БУЛЬБ КАРТОПЛІ РІЗНИХ СОРТІВ ДО ТРИВАЛОГО ЗБЕРІГАННЯ ТА ПЕРЕРОБКИ

ХОМАЗЮК В. С., *магістр 2 року навчання*

Науковий керівник: **ЗАВАДСЬКА О. В.,** *кандидат с.-г. наук, доцент
Національний університет біоресурсів і природокористування України*

Картопля (*Solanum tuberosum* L.) – одна з найбільш поширених харчових культур в Україні та світі. За популярністю вона займає четверте місце в світі після кукурудзи, пшениці та рису. Важливою проблемою в картоплярстві є зберігання урожаю. Адже весь вирощений урожай бульб потрібно зберігати протягом певного часу. Часто період зберігання їх значно перевищує період вирощування. Через 7-8 місяців зберігання картопля сильно втрачає поживні якості в квітні-травні – в'яне (для деяких сортів) та проростає.

Мета дослідження: дослідити придатність бульб картоплі різних сортів до тривалого зберігання та переробки.

Всі необхідні аналізи проводили в науковій лабораторії кафедри «Технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва ім. проф. Б.В. Лесика» та ПАТ НВО "Чернігівеліткартопля" за загальноприйнятими методиками.

Об'єкт дослідження: процеси, які відбуваються в бульбах картоплі в період зберігання та під час сушіння.

Предмет дослідження: свіжі бульби та сушена продукція картоплі різних сортів, поширених в зоні Полісся. Як контроль було обрано сорт Світанок Київський, внесений до Реєстру сортів рослин та поширений у виробництві у зоні Полісся.

Найвищою урожайністю в роки проведення досліджень характеризувалися бульби сортів Королева Анна та Санте – 28,6 та 28,4 т/га відповідно, що суттєво більше, порівняно з контролем. Найбільше балів під час дегустації отримали бульби сорту Королева Анна – сума балів 29 з максимально можливих 30.

За вмістом сухої речовини та крохмалю бульби досліджуваних сортів, крім сорту Циганка, відносилися до групи із середнім їх вмістом і за період вегетації нагромаджували 21,9-24,0 % сухої речовини та 13,2-18,2 % крохмалю. Найбільшу кількість сухої речовини і крохмалю містили бульби сорту Повінь – 24,0 та 18,2 % відповідно.

Для тривалого зберігання в умовах заглибленого стаціонарного сховища без штучного охолодження найпридатніші бульби сортів Королева Анна та Повінь. Вихід товарних бульб цих сортів через вісім місяців зберігання був близько 90 %, а рівень рентабельності від реалізації їх у цей період становив 45-46 %.

Для конвективного сушіння доцільно використовувати бульби сортів Королева Анна та Світанок Київський: вихід сухої продукції становитиме 20,4-22,5 %, дегустаційна оцінка буде в межах 4,7-5,0 бала за 5-ти бальною шкалою, а рівень рентабельності її виробництва коливатиметься на рівні 122-139 %.